

23 Νοεμβρίου, 1992

[ΝΙΚΗΤΑΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΗΣ ΚΑΙ ΑΛΛΗ,

Αιτητές,

v.

ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΜΕΣΩ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ,

Καθ' ης η αίτηση.

(Συνεκδικαζόμενες Προσφυγές Αρ. 605/90 & 642/90).

5 Δημόσιοι Υπάλληλοι — Προαγωγές — Συστάσεις Προϊσταμένων —
Το ζήτημα της αιτιολογίας τους υπό το νομοθετικό καθεστώς των
δημοσίων υπαλλήλων (Αρ. 44(3)), υπό τον ισχύοντα Ν. 1/90 (Αρ.
35(4)) και η μεταβατική διάταξη του Άρθρου 89 (β) του Ν. 1/90 —
Βαρύτητα των συστάσεων — Πότε παραγνωρίζονται —
Νομολογία.

10 Δημόσιοι Υπάλληλοι — Προαγωγές — Προσόντα — Προσόντα μη
απαιτούμενα από το οικείο σχέδιο υπηρεσίας — Συσταθμίζονται
αλλά δεν δείχνουν έκδηλη υπεροχή — Οριακή σημασία.

15 Δημόσιοι Υπάλληλοι — Προαγωγές — Αρχαιότητα — Ερμηνεία του
Άρθρου 46(1) του Περί Δημοσίας Υπηρεσίας Νόμου 33/67 — Η
έκτακτη υπηρεσία δεν προσμετράται.

Αντικείμενο και των δύο συναφών προσφυγών ήταν η
προαγωγή των ενδιαφερομένων μερών στη θέση εργατικού
λειτουργού πρώτης τάξης, Τμήμα Εργασίας.

20 Το Ανώτατο Δικαστήριο, απορρίπτοντας τις προσφυγές,
αποφάσισε ότι:

25 1. Στην προκείμενη περίπτωση δεν εφαρμόζονται οι πρόνοιες
του νέου Νόμου 1/90. Το Άρθρο 89(β) ρητά προβλέπει ότι
οποιαδήποτε διαδικασία πλήρωσης θέσης που εκκρεμούσε

κατά την έναρξη της ισχύος του νέου νόμου συνεχίζεται και ολοκληρώνεται σύμφωνα με τις διατάξεις των περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμων του 1967 έως 1987. Το Άρθρο 44(3) της καταργηθείσας νομοθεσίας πρόβλεπε ότι η Επιτροπή απλώς λαμβάνει δεόντως υπόψη τις συστάσεις του προϊστάμενου. 5

Η βαρύνουσα σημασία των συστάσεων του διευθυντή του Τμήματος στη διαμόρφωση της κρίσης της Επιτροπής, ιδιαίτερα στις περιπτώσεις που οι υποψήφιοι βρίσκονται λίγο ή πολύ σε ίση μοίρα αναφορικά με τα υπόλοιπα κριτήρια, είναι αναμφισβήτητη. Βλέπε π.χ. απόφαση στην Α.Ε. 745 *Δημοκρατία ν. Παπαμιχαήλ*. Όμως πριν τη θέσπιση της νέας νομοθεσίας δεν ήταν υποχρεωτική η αιτιολόγηση των συστάσεων: Α.Ε. 891 *Νιόβη Παπαϊωάννου και Άλλοι ν. Δημοκρατίας* και Α.Ε. 865 *Δημοκρατία ν. Άννας Βιολάρη*. Οι συστάσεις παραγνωρίζονται τότε μόνο όταν δεν συνάδουν με την υπηρεσιακή εικόνα του υπαλλήλου η οποία προκύπτει από τα στοιχεία των φακέλων και η σημασία τους υποσκάπτεται ανάλογα με το βαθμό πιστότητας με τα αντικειμενικά αυτά στοιχεία: *Δημοκρατία ν. Κουφέττας* (1985) 3 Α.Α.Δ. 1950. 10 15 20

2. Ο αιτητής είχε 9μηνη ταχύρρυθμη εκπαίδευση στον επαγγελματικό προσανατολισμό και εξασφάλισε σχετικό πιστοποιητικό από τον Οργανισμό Απασχολήσεως Εργατικού Δυναμικού (Ελλάδος). Τούτο είναι μεν σχετικό με τα καθήκοντα της επίδικης θέσης αλλά δεν το απαιτεί το σχέδιο υπηρεσίας ούτε το θεωρεί πρόσθετο προσόν. Η νομική σημασία που έχει είναι καθαρή. Δεν δείχνει έκδηλη υπεροχή, αλλά συσταθμίζεται με τα άλλα στοιχεία. 25 30

Το δίπλωμα των Οικονομικών της αιτήτριας από το Πανεπιστήμιο Αθηνών, που δεν αποτελεί πλεονέκτημα σύμφωνα με το σχέδιο υπηρεσίας, μόνο οριακή αξία μπορεί να έχει. 35

3. Το θέμα της αρχαιότητας ρυθμίζει το Άρθρο 46(1) του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου 33/67, όπως είχε τροποποιηθεί με το Άρθρο 5 του Ν. 10/83. 40

Η πιο πάνω πρόνοια ερμηνεύθηκε από πρωτόδικες αποφάσεις που ακολούθησαν όμως την ίδια ερμηνευτική γραμμή και κατέληξαν στο ίδιο συμπέρασμα: ότι η έκτακτη

υπηρεσία δεν προσμετρά για σκοπούς καθορισμού της αρχαιότητας.

5 Οι προσφυγές απορρίπτονται χωρίς έξοδα.

Αναφερόμενες Υποθέσεις:

- Δημοκρατία ν. Παπαμιχαήλ (1989) 3(B) Α.Α.Δ. 823·*
- 10 *Παπαϊωάννου και Άλλοι ν. Δημοκρατίας (Αρ.2) (1991) 3 Α.Α.Δ. 713·*
Δημοκρατία ν. Βιολάρη (1992) 3 Α.Α.Δ. 15·
Δημοκρατία ν. Κουφέττας (1985) 3 Α.Α.Δ. 1950·
- 15 *Republic & Another ν. Kastellanos (1988) 3(C) C.L.R. 2249·*
Παπαδάκης ν. Δημοκρατίας (1985) 3 Α.Α.Δ. 441·
- 20 *Μιτσιδης ν. Δημοκρατίας (1991) 4(A) Α.Α.Δ. 823·*
Γρηγοροπούλου ν. Δημοκρατίας (1992) 4 Α.Α.Δ. 3322·
Σταύρου και Άλλος ν. Δημοκρατίας (1991) 4(A) Α.Α.Δ. 317·
- 25 *Χριστοδουλίδης ν. Δημοκρατίας (1986) 3 Α.Α.Δ. 283·*
Georghiou and Others ν. Republic (1988) 3(C) C.L.R. 2473·
- 30 *Πάρη ν. Δημοκρατίας (1989) 3(A) Α.Α.Δ. 2941.*

Προσφυγές.

35 Προσφυγές εναντίον της απόφασης των καθ' ων η αίτηση με την οποία προήγαγαν από 1/6/90 τα 5 ενδιαφερόμενα πρόσωπα σε ισάριθμες κενές και μόνιμες θέσεις Εργατικού Λειτουργού 1ης Τάξης στο Τμήμα Εργασίας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

40

Α. Σ. Αγγελίδης, για τον αιτητή στην 605/90.

Α. Μαρκίδης, για τον αιτητή, στην 642/90.

45

Α. Μαμπουρίδης, Δικηγόρος της Δημοκρατίας, για τους καθ' ων η αίτηση.

Δ. Ηλιάδης, για το ενδιαφερόμενο μέρος 2 στην 642/90.

Cur. adv. vult.

ΝΙΚΗΤΑΣ, Δ.: Ανάγνωση την ακόλουθη απόφαση. 5
 Αντικείμενο και των δύο προσφυγών, οι οποίες
 συνεκδικάσθηκαν, είναι απόφαση της Επιτροπής
 Δημόσιας Υπηρεσίας (εφεξής η Επιτροπή ή Ε.Δ.Υ.) ημερ.
 25/5/90, που δημοσιεύθηκε στην επίσημη εφημερίδα της
 Δημοκρατίας στις 20/7/90. Με την απόφαση η Επιτροπή 10
 είχε προάξει από 1/6/90 τα 5 ενδιαφερόμενα πρόσωπα σε
 ισάριθμες κενές και μόνιμες θέσεις εργατικού λειτουργού
 πρώτης τάξης στο Τμήμα Εργασίας του Υπουργείου
 Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Προηγουμένως 15
 είχαν συστηθεί για προαγωγή από αρμόδια τμηματική
 επιτροπή μαζί με άλλους 6 συναδέλφους τους ανάμεσα
 στους οποίους ήταν και οι αιτητές. Τα ενδιαφερόμενα
 πρόσωπα συστήθηκαν και από το διευθυντή του τμήματος
 κατά την κρίσιμη συνεδρία της Ε.Δ.Υ., ενώ οι
 ανθυποψήφιοί τους δεν είχαν τέτοια σύσταση. 20

Οι δικηγόροι των αιτητών υπέβαλαν ότι, κατά
 παράβαση του άρθρου 35(4) του περί Δημόσιας
 Υπηρεσίας Νόμου του 1990 (αρ. 1/90), οι συστάσεις του 25
 προϊσταμένου δεν ήταν αιτιολογημένες η δε παράβαση
 πλήττει θεμελιακά το κύρος της πράξης. Η απάντηση στην
 εισήγηση είναι σύντομη και μπορεί να δοθεί ευθύς
 αμέσως. Στην προκείμενη περίπτωση δεν εφαρμόζονται οι
 πρόνοιες του νέου νόμου. Το άρθρο 89(β) ρητά προβλέπει 30
 ότι οποιαδήποτε διαδικασία πλήρωσης θέσης που
 εκκρεμούσε κατά την έναρξη της ισχύος του νέου νόμου
 συνεχίζεται και ολοκληρώνεται σύμφωνα με τις διατάξεις
 των περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμων του 1967 έως 1987.
 Το άρθρο 44(3) της καταργηθείσας νομοθεσίας πρόβλεπε 35
 ότι η Επιτροπή απλώς λαμβάνει δεόντως υπόψη τις
 συστάσεις του προϊσταμένου.

Στις κρινόμενες υποθέσεις η διαδικασία προαγωγής
 ξεκίνησε στις 11/10/89 με την πρόταση του γενικού 40
 διευθυντή του αρμόδιου υπουργείου προς την Ε.Δ.Υ. για
 την πλήρωση των θέσεων, ενώ με βάση το άρθρο 90(1) του
 νέου νομοθετήματος η ισχύς του άρχισε από τη
 δημοσίευση στην επίσημη εφημερίδα της Δημοκρατίας

στις 27/1/90. Το επιχείρημα συνεπώς κρίνεται αβάσιμο.

5 Σαν κύριο λόγο για την ακύρωση της επίδικης πράξης οι αιτητές προβάλλουν την έκδηλη υπεροχή τους σε αξία και προσόντα απέναντι στους ενδιαφερόμενους. Περαιτέρω και σαν επακόλουθο της τέτοιας υπεροχής τους υποστηρίζουν πως οι συστάσεις του προϊσταμένου υπέρ των ενδιαφερομένων μερών δεν βασίζονται σε νόμιμο βάθος. Και εν πάση περιπτώσει η σπουδαιότητά τους είναι περιορισμένη δεδομένου ότι έγινε στα πλαίσια των τριών κριτηρίων που ορίζει ο νόμος. Η αιτήτρια στην προσφυγή αρ. 642/90 Γαβριέλλα Ζαμπυρίνη ισχυρίζεται πρόσθετα πως είναι αρχαιότερη των προαχθέντων κατά 5½ χρόνια.

15 Η βαρύνουσα σημασία των συστάσεων του διευθυντή του Τμήματος στη διαμόρφωση της κρίσης της Επιτροπής, ιδιαίτερα στις περιπτώσεις που οι υποψήφιοι βρίσκονται λίγο ή πολύ σε ίση μοίρα αναφορικά με τα υπόλοιπα κριτήρια, είναι αναμφισβήτητη. Βλέπε π.χ. απόφαση στην 20 Α.Ε. 745 **Δημοκρατία ν. Παπαμιχαήλ** ημερ. 12/4/89. Όμως πριν τη θέσπιση της νέας νομοθεσίας δεν ήταν υποχρεωτική η αιτιολόγηση των συστάσεων: Α.Ε. 891 **Νιόβη Παπαϊωάννου και Άλλοι ν. Δημοκρατίας** ημερ. 19/12/91 και Α.Ε. 865 **Δημοκρατία ν. Άννας Βιολάρη** ημερ. 13/1/92. Οι συστάσεις παραγνωρίζονται τότε μόνο όταν δεν συνάδουν με την υπηρεσιακή εικόνα του υπαλλήλου η οποία προκύπτει από τα στοιχεία των φακέλων και η σημασία τους υποσκάπτεται ανάλογα με το 30 βαθμό πιστότητας με τα αντικειμενικά αυτά στοιχεία: **Δημοκρατία ν. Κουφέττας** (1985) 3 Α.Α.Δ. 1950.

Αλλά το θέμα θα αποσαφηνιστεί υπό το πρίσμα των παραπάνω αρχών και αφού εξεταστούν τα συγκεκριμένα 35 στοιχεία. Παίρνω πρώτα την περίπτωση του αιτητή Αλ. Οικονομίδη. Τα 5 τελευταία χρόνια οι υπηρεσιακές εκθέσεις, με την εξαίρεση των Κ. Ταβελούδη και Γ. Σαββίδου, παρουσίαζε τους ενδιαφερόμενους, όπως και τον αιτητή, σαν εξαιρετικούς υπαλλήλους. Υποδείχθηκε, 40 σε ορισμένες από τις περιπτώσεις αυτές, κάποια ελαφρά υπεροχή του αιτητή στην επιμέρους βαθμολογία, αλλά, όπως επανειλημμένα έχει τονιστεί, σημασία έχει η γενική βαθμολογία, που εδώ καταλήγει στον ίδιο

χαρακτηρισμό απόδοσης: Α.Ε. 610, 612, *Δημοκρατία ν. Καστελλάνου & Άλλου*, ημερ. 24/11/88. Ο Κ. Ταβελούδης βαθμολογήθηκε με λίαν καλός για το 1985 όπως και η Σαββίδου. Η τελευταία είχε την ίδια βαθμολογία και για το 1986. Όμως τα τρία τελευταία 5 χρόνια ήταν και οι δύο αυτοί υπάλληλοι εξαιρέτοι. Η διαφορά που επισημάνθηκε δεν θεμελιώνει τον ισχυρισμό του αιτητή για έκδηλη υπεροχή.

Ο αιτητής είχε 9μηνη ταχύρρυθμη εκπαίδευση στον επαγγελματικό προσανατολισμό και εξασφάλισε σχετικό πιστοποιητικό από τον Οργανισμό Απασχολήσεως Εργατικού Δυναμικού (Ελλάδος). Τούτο είναι μεν σχετικό με τα καθήκοντα της επίδικης θέσης αλλά δεν το απαιτεί το σχέδιο υπηρεσίας ούτε το θεωρεί πρόσθετο προσόν. Η νομική σημασία που έχει είναι καθαρή. Δεν δείχνει έκδηλη υπεροχή, αλλά συσταθμίζεται με τα άλλα στοιχεία: *Παπαδάκης ν. Δημοκρατίας* (1985) 3 Α.Α.Δ. 441, προσφυγή αρ. 839/89 *Μιτσιόδης ν. Δημοκρατίας* ημερ. 27/2/91 και προσφυγή αρ. 694/91, *Γρηγοροπούλου ν. Δημοκρατίας*, 20 ημερ. 23/9/92. Είναι παραδεκτό ότι η αρχαιότητα ευνοεί τους ενδιαφερομένους και κυμαίνεται μεταξύ 2 και 9 χρόνων.

Είναι λοιπόν φανερό από τη συνοπτική παράθεση και ανάλυση των στοιχείων στις σωστές τους όμως διαστάσεις, όπως τις προσδιορίζει η νομολογία, πως δεν βρισκόμαστε μπροστά στην περίπτωση υπαλλήλου που υπερέχει κατάδηλα εκείνων που κατέλαβαν τη θέση. Τίποτε δε το αντινομικό δεν διαπιστώνεται αναφορικά με τις συστάσεις του διευθυντή ή ο,τιδήποτε που θα αφαιρούσε από την αξία τους σαν κριτηρίου προαγωγής. 30

Αλλά και η αιτήτρια απέτυχε να πείσει το δικαστήριο για τη βασιμότητα του ισχυρισμού της. Το δίπλωμα της των Οικονομικών από το Πανεπιστήμιο Αθηνών, που, όπως εξήγησα, δεν αποτελεί πλεονέκτημα σύμφωνα με το σχέδιο υπηρεσίας, μόνο οριακή αξία μπορεί να έχει. Περαιτέρω η καλύτερη επί μέρους βαθμολογία της για το 1989 δεν μεταβάλλει τη συνολική εικόνα του έτους. 40

Η εισήγηση για την αρχαιότητά της είναι ότι η Επιτροπή υπέπεσε σε πλάνη περί τα πράγματα και το

- δίκαιο. Αν όντως έτσι έχει το ζήτημα η πλάνη ήταν ουσιαστικής μορφής και δυνατό να έχει καταλυτικές συνέπειες στο κύρος της επίδικης απόφασης. Το παράπονο είναι πως η αρχαιότητα της αιτήτριας
- 5 υπολογίστηκε από 22/7/83, που διορίστηκε μόνιμα στη θέση εργατικού λειτουργού 2ης τάξης (την αμέσως κατώτερη από την επίδικη θέση) αντί από 16/8/76, όταν άρχισε η σταδιοδρομία της στη δημόσια υπηρεσία με διορισμό επί συμβάσει και σαν ερευνήτρια στην
- 10 Υπηρεσία Δραστηριοποίησης του ίδιου υπουργείου. Στο πόστο αυτό έμεινε μέχρι 31/8/79. Στη συνέχεια της προσφέρθηκε διορισμός πάνω σε έκτακτη βάση από 1/9/79 μέχρι 31/8/83. Στις 22/7/83 διορίστηκε (επί δοκιμασία) στη μόνιμη θέση εργατικού λειτουργού 2ης τάξης. Την
- 15 παραπάνω περίοδο εκτελούσε τα καθήκοντα της θέσης αυτής.

- Τό θέμα της αρχαιότητας ρυθμίζει το άρθρο 46(1) του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου 33/67, όπως είχε
- 20 τροποποιηθεί με το άρθρο 5 του Ν. 10/83.

- "46(1) Η αρχαιότης μεταξύ υπαλλήλων κατεχόντων την αυτήν μόνιμον ή προσωρινήν θέσιν ή τάξιν της αυτής θέσεως, είτε μόνιμως είτε προσωρινώς είτε από
- 25 μηνός εις μήνα είτε επί αποσπάσει, είτε επί συμβάσει, κρίνεται βάσει της ημερομηνίας της ισχύος του διορισμού, της προαγωγής ή αποσπάσεώς των εις την συγκεκριμένην θέσιν ή τάξιν, αναλόγως της περιπτώσεως, ανεξαρτήτως του τρόπου κατοχής αυτής."
- 30

- Η πιο πάνω πρόνοια ερμηνεύθηκε από πρωτόδικες αποφάσεις που ακολούθησαν όμως την ίδια ερμηνευτική γραμμή και κατέληξαν στο ίδιο συμπέρασμα: ότι η
- 35 έκτακτη υπηρεσία δεν προσμετρά για σκοπούς καθορισμού της αρχαιότητας. Παραθέτω τους βασικούς συλλογισμούς από την απόφαση στις προσφυγές αρ. 739/87 και 814/87, **Σταύρος Σταύρου & Άλλος ν. Δημοκρατίας**, ημερ. 25/1/91:
- 40

"Παρά την ασάφεια των διατάξεων του άρθρου 46.1 (μετά την τροποποίηση από το Ν. 10/83) η άποψη η οποία νομολογιακά επικράτησε είναι ότι ο καθορισμός

της αρχαιότητας συσχετίζεται με το διορισμό ή προαγωγή σε συγκεκριμένη θέση υπό την έννοια που ενέχει ο όρος 'διορισμός' στο άρθρο 28 του ίδιου νόμου. Το άρθρο 46 απαντάται στο ίδιο μέρος (Μέρος IV) του Ν. 33/67, όπου ανήκει και το άρθρο 28 του ίδιου νόμου· συνεπώς οι όροι 'διορισμός' και 'προαγωγή' έχουν την έννοια η οποία αποδίδεται σ' αυτούς από το άρθρο 28 σε οποιοδήποτε τμήμα του Μέρους IV απαντούνται. Η οργανική ένταξη στη δημόσια υπηρεσία μεταξύ μονίμων μελών της υπηρεσίας αποτελεί την αφετηρία προσδιορισμού της αρχαιότητάς τους. Δεδομένου ότι υφίσταται ο δεσμός αυτός η αρχαιότητα καταλογίζεται ανεξάρτητα από τη βάση διορισμού του κατέχοντος τη θέση."

"Καταλήγουμε ότι η υπηρεσία και των τριών μερών επί έκτακτης βάσης πριν το διορισμό τους δεν συνυπολογίζεται στον καθορισμό της αρχαιότητάς τους."

(Βλέπε επίσης *Χριστοδουλίδης ν. Δημοκρατίας* (1986) 3 Α.Α.Δ. 283, 288, 289, προσφυγή αρ. 858/87, *Γεωργίου ν. Δημοκρατίας*, ημερ. 15/12/88 και προσφυγή αρ. 794/88 *Πάρη ν. Δημοκρατίας*, ημερ. 6/12/89).

Τέλος ο ισχυρισμός των αιτητών πως η επίδικη απόφαση είναι αναιτιολόγητη, έχοντας υπόψη το κείμενο της απόφασης και τα στοιχεία, είναι παντελώς αβάσιμος. Η επίδικη απόφαση ήταν λογικά εφικτή.

Οι προσφυγές απορρίπτονται. Δεν επιδικάζονται έξοδα.

Οι προσφυγές απορρίπτονται χωρίς έξοδα.